

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Petr Novák

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOSOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ROZSUDKY VE ŠPANĚLŠTINĚ: ROZBOR Z HLEDISKA
MORFOSYNTAKTICKÉHO A LEXIKÁLNÍHO

Vedoucí práce: Mgr. Jana Pešková, Ph.D.

Autor práce: Petr Novák

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 4.

Prohlášení o původnosti práce:

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne 7. ledna 2011

.....

Poděkování:

Děkuji Mgr. Janě Peškové Ph.D. za odborné vedení, rady, pomoc a průběžné konzultace, poskytnuté během vypracování bakalářské práce.

ANOTACE

Předmětem bakalářské práce je rozbor morfosyntaktických a lexikálních zvláštností španělských rozsudků a jejich porovnání s rozsudky z portálu EUR-lex. Cílem této práce je rozbor jednotlivých zvláštností právního jazyka a jeho následná aplikace při analýze rozsudků. Vzhledem k tomu, že se právní systém ve Španělsku a právní systém Evropské Unie liší, tato práce je pojata jako nastínění hlavních rozdílů v právním jazyce při vytváření rozsudků.

ABSTRACT

This Bachelor Thesis is focused on the analysis of the legal language and all its appropriateness that are inherent in authentic texts of the European Union law and in texts of Spanish law. The aim of the Thesis is to provide an overview of the occurrence of the appropriateness of legal language and to introduce differences in texts of the European Union law and in texts of Spanish law.

The introductory chapters examine the definition of legal language and characterize it. They also present various authors and their opinion for the definition of legal language.

The practical part analyses particular texts of the European Union and texts of Spanish judgment.

Obsah:

Úvod.....	8
I. Teoretická část.....	10
1. Právní jazyk.....	10
1.1. Pojem právní jazyk a jeho vymezení.....	11
1.1.2 Právní jazyk x právnícký jazyk.....	12
2. Lexikální a morfosyntaktické zvláštnosti právního jazyka.....	13
2.1. Slovní zásoba právního jazyka.....	13
2.1.2. Příklady lexikálních zvláštností.....	18
2.2. Morfosyntaktické zvláštnosti právního jazyka.....	20
2.2.1. Příklady morfosyntaktických zvláštností.....	22
3. Makrostruktura rozsudku.....	23
3.1. Hlavička.....	23
3.2. Skutkový základ sporu.....	24
3.3. Právní základ.....	24
3.4. Rozhodnutí.....	25
4. Shrnutí teoretické části.....	26
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	27
1. Úvod.....	27
2. Výběr a zpracování rozsudků.....	28
2.1 Evropský soudní dvůr a portál EUR-lex.....	28
2.1.1 Portál EUR-lex.....	29
2.2. Španělský soud stupně „Tribunal Supremo“ a portál Noticias Jurídicas.....	30
2.2.1. Portál Noticias Jurídicas.....	30
2.3. Výběr rozsudků.....	30
3. Morfosyntaktické zvláštnosti rozsudků.....	33
3.1. Morfosyntaktické zvláštnosti.....	34
3.1.1. Zastoupení jmenných vazeb v rozsudcích.....	34
3.1.2. Neosobní tvary sloves.....	34
3.1.3. Opisné vazby.....	39
3.1.4. Předložkové vazby.....	39
3.1.5. Kumulace jmen a sloves.....	40
4. Lexikální prvky rozsudků.....	42
4.1. Rozbor rozsudků dle pozičních šablon.....	42
4.1.1. Uvozovací šablony.....	42
4.1.2. Závěrečné šablony.....	42
4.1.3 Vnitřní šablony.....	43
4.1.4. Shrnutí lexikálních zvláštností.....	44
5. Makrostruktura rozsudků.....	45
5.1. Rozbor makrostruktury rozsudků.....	45
5.2. Shrnutí makrostruktury rozsudků.....	45
6. Shrnutí praktické části.....	46
III. ZÁVĚR.....	47
RESUMEN.....	48
SEZNAM LITERATURY.....	51
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	51

I. Úvod

Během posledních 20 let se kompletně změnila tvář Evropy. Všechny obory vědy jdou mílovými kroky ku předu. Pozadu však nezůstává ani pole diplomatické a politické. Postupné přetváření Evropy v jeden jednotně fungující celek přináší mnoho pozitivních, ale zároveň i negativních věcí. Mimo není postavené ani soudnictví a soudní systémy, i zde dochází k zásadním změnám při soudních řízení a ve strukturálních složkách. Stále se vyvíjející informační systémy pro poskytování důkazních materiálů, spisů a informací nutí soudní instituce k zautomatizování a k sjednocení formulářů a veškerých administrativních činností. V dnešní době již stěží najdeme státní organizaci, která by svou administrativu nevedla v digitální podobě. Proces přeměny rozdílně vedené administrativy na jeden unitární systém, který bude odpovídat všem evropským požadavkům a bude ve své podstatě vyplývat z nařízení EU je složitý a vyžaduje používání pouze odborného jazyka, aby při předávání abstraktní informace nedocházelo k zbytečným časovým prodlevám.

Tyto prodlevy by se projevovaly zbytečně zdlouhavým překládáním, používáním zbytečně komplikovaných frází, pro které by jiný jazyk nemusel mít příslušný ekvivalent.

Pro bakalářskou práci jsem si zvolil téma Rozsudky ve španělštině: rozbor z hlediska morfosyntaktického a lexikálního. Při rozhodování o volbě tématu pro mě byla rozhodující velká záliba v právu a ve veškerých záležitostech týkajících se práva. Mému rozhodnutí pomohla i skutečnost, že po skončení studia na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích se chystám jít studovat Obchodní právo na Univerzitu Johanese Keplera v Linzi.

V této práci se hodlám zabývat problematikou právní španělštiny. Konkrétně zpracováním hlavních morfosyntaktických a lexikálních rysů právní španělštiny v rozsudcích Evropského soudního dvora a jejich porovnáním s rozsudky španělského soudu.

Právní jazyk je jazykem speciálním a odborným, proto se v této práci pokusím jasně definovat, co právní jazyk je, uvést všechny jeho náležitosti, gramatické a

lexikální prostředky. V zadání této práce bylo zahrnuto i jejich porovnání v českými ekvivalenty těchto rozsudků, ale protože nebylo možné najít stejné verze českých a španělských rozsudků, popřípadě českých rozsudků přeložených do španělštiny, tak pro porovnání použiji právě rozsudku, které se nacházejí na portálu EUR-lex. Portál EUR-lex je oficiální informační portál Evropské unie, který poskytuje přístup ke všem předpisům Evropské unie a ostatním dokumentům.

Jsem si vědom toho, že při překladu z originálního jazyka do jazyka cílového jsou určité prvky vždy pozměněny z důvodu ulehčení překladu. Při následném překladu rozsudků už je třeba brát na zřetel, že překladatel využívá předem připravené fráze, aby byl celý proces překladu co nejrychlejší.

Tato práce bude rozdělena na dvě hlavní části. Část teoretickou a část praktickou. V teoretické části se v první fázi zaměřím na zpracování rysů právního jazyka jako jednoho celku, jeho charakteristických gramatických prvků a slovní zásoby a makrostrukturu samotných rozsudků.

V praktické části se chystám využít poznatků z teoretické části a porovnat charakteristické gramatické struktury a slovní zásobu českých rozsudků s jejich ekvivalenty ve španělské verzi rozsudku. Vytvořím tabulku pro zastoupení jednotlivých prvků v obou verzích rozsudku. Poslední část praktické části bude obsahovat porovnání rozsudků z hlediska makrostruktury.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Právní jazyk

Každý jazyk, jímž se dnes na světě mluví a který se běžně používá, se skládá z několika složek, které jsou navzájem propojené a které prošly složitými cestami vývoje. Při svém vývoji byly jazyky často přetvářeny a přejímány z jiného jazyka. Tato implementace cizího jazyka do původního jazyka probíhala několika způsoby. Často docházelo k této situaci při okupaci nějakého území, kdy okupující národ nutil okupovaný národ používat svůj vlastní jazyk. Ne vždy se však jednalo o takto násilný akt, mnohdy se jazyk začlenil do jiného jazyka postupnou imigrací cizinců a jejich začleněním do původního kolektivu. Nemůžeme se proto divit, že je v právním jazyce, tak jako ve většině odborných jazyků, hojný výskyt termínů převzatých jiného jazyka. Varó + Hughes uvádějí, že mezi nejčastější patří výrazy přejeté z latiny, francouzštiny nebo řečtiny (35, 2009)

Zdaleka nepoužívanější složkou je spisovný jazyk, který se používá ke všem běžným potřebám. Další a pro tuto práci nejdůležitější složkou je skupina odborných jazyků. Odborný jazyk, nemusí se jednat pouze o právní jazyk, slouží převážně pro komunikaci mezi specialisty a usnadnění jejich spolupráce pomocí výrazů specifických pouze pro jejich obor. Jednoduše řečeno, pokud laik pozoruje debatu dvou odborníků, tak často nemá tušení, o čem se ti dva mezi sebou baví a potřebuje odborný výklad o daném tématu

Odborný jazyk v žádném případě nemá za úkol nahradit spisovný jazyk. Slouží jako komunikační prostředek vycházející ze spisovného jazyka a na tento je velmi silně vázán.

Stejně jako ostatní odborné jazyky, je i právní jazyk vymezen pro úzkou skupinu specialistů. Nejedná se pouze o právníky, či advokáty, ale také o soudy a soudní instituce celkově a zákonodárné instituce. Krkolomný jazyk zákonů je přesným příkladem použití tohoto jazyka.

Dubský (1977, 161) se o odborném jazyku zmiňuje jako o jazyku, který je přesně charakterizován potencionálními stylisticky příznakovými složkami a složkami konstantními. Dále uvádí, že pro odborný jazyk je typická snaha o větší účinnost tvrzení a argumentace, zpřesnění pojmů, dávání přednosti určitým termínům a výrazům, které přesněji vyjádří vzájemné vztahy mezi jednotlivými částmi složitých souvětí.

- a) Dubský definuje potencionální stylisticky příznakové složky jako neterminologické pojmenovací, lexikální jednotky, které jsou společné odbornému stylu i obecnému jazyku, jejichž výběr však ovlivňuje a charakterizuje daný jazyk.
- b) Základním kamenem odborného jazyka je jeho terminologická složka, která představuje jeho konstantní složku. Slovník pracovníků z právního oboru vytvářejí odborné termíny vztahující se k právu.

Právě právníckému jazyku věnuji následující podkapitolu.

1.1 Pojem právní jazyk a jeho vymezení

Není možné přesně určit, kde právní jazyk začíná a kde byl právní jazyk nahrazen jiným odborným jazykem. Propletení a návaznosti na ostatní odborné jazyky je velmi silné a často by jejich oddělováním docházelo k zbytečným problémům. Elena de Miguel (2000) ve své práci definuje právní jazyk jako jazyk charakteristický svou přesně stanovenou strukturou a neměnnou formou, který používá velmi konzervativní slovní zásobu, plnou odborných slov sestavených do předem připravených frází, které se často nevyskytují ani v běžném jazyce. Z toho vyplývá, že ten, kdo právní jazyk používá má do určité míry zakázáno jakoukoliv vlastní kreativitu, vyjadřování, subjektivitu. Tomášek (2003) ve své knize zmiňuje, že není podstatné jen to, jak je právní jazyk definován a vymezen, ale také to, pro koho je určen a kdo ho používá.

Obecně se právní jazyk považuje za jazyk zákonů, právních textů a jiných dokumentů. Tomášek (2003;25) pro právní jazyk použil následující definici „*Právní jazyk je z funkčního hlediska prostředkem komunikace v rámci práva jako normativního systému. Ze systémového hlediska je součástí každého spisovného jazyka. Z obsahového hlediska je právní jazyk znakový systém, kde za jednotlivé znaky pokládáme jednotlivá*

slova (právní termíny), slovní spojení (ustálené obraty – jazykové šablony) nebo celé věty. Právní jazyk nevystupuje jako prostředek komunikace v pravém slova smyslu, ale prostřednictvím právních projevů, jakožto konkrétní realizace právního jazyka. Právním projevem se přitom rozumí jakýkoliv mluvený nebo psaný projev, který může přenést právní informaci. Právní projev je realizací právního jazyka...“ .

1.2. Právní jazyk x právnícký jazyk

Jak jsem již zmínil, Tomášek (2003; 25) uvádí, že se v literatuře o právním jazyku píše o dvou pojmech „právní jazyk“ a „právnícký jazyk“. Rozdíl mezi těmito dvěma jazyky je patrný už na první pohled, přesto často dochází k vzájemné záměně těchto jazyků a k záměně jejich významů.

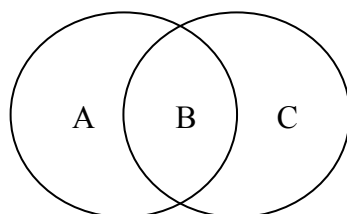
První termín je odvozen od slova „právo“, oproti pojmu „právnícký“, který je odvozen od slova právník. Tetyana Tkachuk (2006; 14) uvádí, že termín „právní jazyk“ je ve své podstatě základním jazykem zákonů, vyhlášek a jiných ustanovení.

Podle Tomáška se dá udělat obecný závěr, právní jazyk bere právo jako označovanou skutečnost, ale není výlučně pojmenováván jen právníky. Na rozdíl od právníckého jazyka, který je k právníkům vázán jako k hlavním, ale ne jediným uživatelům. Právnícký jazyk je brán jako část profesní mluvy právníků.

2. Lexikální a morfosyntaktické zvláštnosti právního jazyka

2.1. Slovní zásoba právního jazyka

Na jazykové stránce právního jazyka se dají velmi snadno vyzorovat rozdílnosti jak od normálního, obecného jazyka, tak od ostatních odborných jazyků. Právní jazyk je ve své podstatě jazyk spisovný. Tomášek (2003; 47) jeho slovní zásobu vyjadřuje pomocí takzvaných Eulerových kruhů. Eulerovy kruhy jsou vyjádřením množiny právního jazyka (A+B) a množiny výrazů normálního, obecného jazyka (B+C).

Obr. 1 – Eulerovy kruhy, slovní zásoba právního jazyka

Na obrázku je znázorněno prolnutí těchto dvou množin a vznik tří podmnožin (A, B, C). Pro každou z těchto podmnožin je charakteristická odlišná slovní zásoba.

- **A** – obsahuje slovní zásobu čistě právního charakteru
- **C** – obsahuje slovní zásobu pouze normálního, obecného jazyka
- **B** – tato podmnožina obsahuje slovní zásobu používanou jak v právním tak v normálním, obecném jazyce. Tato množina je ještě automaticky dělena na další dvě podmnožiny B1 a B2
- **B1** – slovní zásoba podmnožiny B1 má charakter převážně právního jazyka
- **B2** – prvky podmnožiny B2 mají neutrální charakter, jednoduše řečeno, používají se v právním jazyce, ale nemají s právem nic společného

Tomášek dále uvádí hlavní součásti právního jazyka. Těmi jsou převážně právní termíny, slovní spojení a jazykové šablony (2003; 48).

Právní termíny, slovní spojení i jazykové šablony jsou spolu velmi úzce provázány. Nejblíže mezi sebou mají slovní spojení, která jsou blízka jak termínům tak i jazykovým šablonám.

Na rozdíl od Tomáška, Varó + Hughes (2009, 65) analyzuje slovní zásobu právní španělštiny jiným způsobem, a to na termíny jednoduché a termíny složené (*unidades simples y compuestas*; *vocabulario técnico y semitécnico*). Složené termíny dále dělí podle jejich obsahu na následující:

- a. podstatné jméno + přídavné jméno (*Efecto devolutivo*)
- b. podstatné jméno + předložka „de“ + podstatné jméno (*Fundamentos de derecho*)
- c. podstatné jméno + předložka vyjma „de“ + podstatné jméno (*Efecto a la vista*)
- d. podstatné jméno + podstatné jméno (*Fecha limite*)
- e. slovesná vazba (*Poner en efecto*)
- f. jiné vyjádření (*A efectos de*)

Právní termíny jsou základním stavebním kamenem všech právních textů. Podstata právních termínů souvisí, díky možnosti jejich přesné definice, s pojmenováváním právních skutečností. Vzhledem k tomu, že právo přejímá slovní zásobu normální, obecného jazyka, se v právních textech vyskytují definice i takových termínů, jejichž význam lze předpokládat a logicky odvodit. V případě, že se slovo ze slovní zásoby normálního, obecného jazyka dostane mezi právní termíny, musí projít vývojem, při kterém je hned odborně zařazeno a definováno. Při sledování vývoje právní terminologie si nejde nevšimnout velké pestrosti ve slovní zásobě. Vyskytují se zde termíny, které se již používají po staletí (*žaloba*). Na druhou stranu lze vysledovat termíny, které při vývoji jazyka a práva zanikly (*výprosa, hyperocha*). Dále zde najdeme termíny, které jsou všeobecně známé a používané (*soudce, trest*) a naopak termíny, které jsou používány jen v uzavřeném právním subsystému (*koluze*). V právní terminologii jsou při pojmenovávání skutečností obvyklá nejen pojmenování jednoslovná (*zákon*), ale i pojmenování víceslovná (*ústavní zákon*). Někdy jsou za

právní termíny považovány i polovětné konstrukce a věty, jedná se o ustálené vazby významového slovesa s určitým podstatným jménem (*vynést rozsudek*).

Podle Tomáška (2003; 49) je možné na právní termín nahlížet logickým pohledem a považovat je za přesné pojmenování odborného pojmu.

Na právní terminologii jsou kladeny velmi přísné požadavky, které jsou víceméně podobné požadavkům na právní jazyk. Tomášek ve své knize uvádí následující nároky:

1. významová přesnost definice;
2. jednoznačnost definice;
3. stručnost;
4. srozumitelnost;
5. ustálenost;
6. ústrojnost;
7. úkonnost;
8. neexpresivnost;

Viktor Knapp (1994; 110) zmiňuje pouze dva významné sémantické požadavky. Podle Knappa je pro většinu používaných právních termínů, důležitá jejich ostrost a přesné definování. Proto Knapp doporučuje používání právních termínů s přesně vymezeným významem. Druhý uvedený sémantický požadavek je oboustranné a jednoznačné přiřazení výrazu a jeho významu. Tím má Knapp na mysli, používání k označení stejné skutečnosti vždy jednoho stejného termínu.

Další součástí právního jazyka jsou slovní spojení, tím jsou myšleny víceslovné výrazy neterminologické povahy, které nemají ve své podstatě právní skutečnost pojmenovávat, ale pouze popisovat. Patrný rozdíl od právních termínů je ten, že slovní spojení nelze popsat definičními znaky. Pro slovní spojení je typická pevná stavbu, většinou se jedná o pevnou vazbu sloves k určitým podstatným jménům. (např. *sdělit obvinění, vypsát referendum*) Podstatná jména bývají ve většině případů právním termínem a nelze je nijak měnit, protože na slovní spojení na jsou kladeny stejné požadavky, jaké platí pro právní jazyk.

Poslední součástí slovní zásoby právního jazyka, kterou zmiňuje Tomášek, jsou jazykové šablony, který je definuje jako víceslovné, často polovětné až větné konstrukce, vyskytující se jako obvyklá náležitost právních projevů. Jejich hlavní podstatou není jejich sdělná hodnota, ale dokreslení právních projevů co do jejich stylu. Tomášek uvádí příklad právních formulí na následujících vzorech: „*tento zákon vstupuje v účinnost dnem vyhlášení*“, „*tento rozsudek je konečný a není proti němu odvolání*“. Jazykové šablony jsou složeny jak z odborné slovní zásoby právního jazyka, tak i ze slovní zásoby normálního, obecného jazyka. Tím, že se v právních textech jazykové šablony často opakují se stávají konvenčními.

Sám Tomášek ve své práci zmiňuje poznatky Mana (Man, 1969), který jazykové šablony rozlišoval podle strukturálního hlediska na následující:

- a. lexikální šablony: standardní slovní spojení, která jsou součástí věty (... *pod trestem peněžité pokuty*);
- b. větné šablony: standardní útvary, mající podobu věty, případně nedokončené věty. Sloveso ve větných šablonách může být buď v pasivním tvaru (*Odnětím svobody bude potrestán..*) nebo v aktivním tvaru (*Ustanovení tohoto zákona platí pro*)
- c. konstrukční šablony: zvláštní větné útvary, které vytvářejí rámcovou konstrukci, kde zůstává konstantní jádro šablony a ostatní prvky jsou proměnlivé (*Podle článku ... zákoníku ...*).

Dále Knapp rozlišuje jazykové šablony z funkčního hlediska podle jejich pozice. Nazývá je pozičními šablonami :

- a) uvozovací šablony: stojí na začátku právního projevu (*Parlament České republiky se usnesl na tomto zákoně...*)
- b) závěrečné šablony – mají právní projev uzavírat (... *čímž byla rozprava skončena*);
- c) vnitřní šablony – zajišťují návaznost celého projevu (... *v souladu s ustanovením...*).

Jazykové šablony jsou v právních textech velmi funkční a velmi často používané. Jejich charakter je buď větný nebo polovětný.

Slovní zásoba právního jazyka je velmi pestrá, obsahuje jak prvky normálního, obecného jazyka, tak spoustu technických, odborných výrazů, konstrukcí a šablon. Díky těmto prvkům je právní jazyk značně kostrbatý a nabubřelý. Na druhou tyto prvky pomáhají vytvářet unitární a přehledný systém právních textů.

Alcaraz Varó (2009; 56-57) rozlišuje právní terminologii na tři kategorie, odborná slovní zásoba, poloodborná a slovní zásoba obecního jazyka.

Pro první kategorii, tedy pro odbornou slovní zásobu, jsou typické termíny vyskytující se pouze v právním jazyce. Právní termíny se vyznačují svou jedinečností a jasně danou definicí uvedenou v právnickém slovníku.

Varó dále termíny rozděluje na jednoduché a složené termíny. Příklady k těmto termínům budou uvedeny na konci kapitoly.

Jako druhou kategorii Varó uvádí poloodbornou slovní zásobu, tedy zásobu, která se skládá z termínů, které v právním jazyce mají odborný význam a v jazyce obecném jsou běžnou součástí komunikační slovní zásoby.

Poslední kategorie, kterou Varó zmiňuje, je obecná slovní zásoba často používaná v právním jazyce. Termíny v této slovní zásobě nemají žádný odborný význam. Varó dokonce uvádí, že jejich význam je primitivní, jednoduchý. I přes to je její používání nezbytné, stejně jako používání předchozích dvou kategorií.

2.1.2. Příklady lexikálních zvláštností

Uvedené příklady slouží jako vzor, ze kterého budu vycházet při analýze španělských rozsudků. Ve výsledku by mělo být zřetelné, jak se liší lexikální prvky rozsudků španělského soudu oproti rozsudkům evropského parlamentu.

Tab.1. Příklady lexikálních prvků podle Varó + Hughes (2009; 56-63)

Kategorie	příklad	Použití ve větě
Odborná slovní zásoba		
Jednoduchý termín	Adir	
	Albacea	
	Cohecho	
	Exhorto	
	Otrosi	
Složený termín	Caducidad de instancia	
	Carga de la prueba	
Poloodborná slovní zásoba	Deducir	Esta pretensión se deducirá en el tribunal que conozca del asunto
	Disponer	No puede disponer de la herencia de su padre hasta que cumpla 18 años.
	Instruir	El juez que instruye esta causa penal es de los más rigurosos en
	Proveer	La vacante que ha decado el Sr. Martínez no se proveerá hasta dentro de dos años.
	Auto	

Obecná slovní zásoba	práctica	La práctica de la prueba tendrá lugar durante la sesión.
	Efectuar	
	Realizar	
	Autoridad	
	Plazo	
	Escrito	
	Medida	
	Audiencia	

V této kapitole jsem se pokusil vymezit hlavní lexikální rysy právního jazyka. Hlavními součástmi právního jazyka jsou právní termíny, slovní spojení a jazykové šablony. Právní termíny se mohou dělit na jednoduché, či složené. Dále se právní termíny rozdělují podle svého původu a oboru, ve kterém se používají na odborné, poloodborné a termíny z běžné slovní zásoby.

Jazykové šablony se dají rozdělovat podle strukturální nebo pozičního hlediska na šablony lexikální, větné, konstrukční, uvozovací, závěrečné nebo vnitřní.

2.2. Morfosyntaktické zvláštnosti právního jazyka

Elena de Miguel, dokonce neodděluje právní jazyk od administrativního a v celé své práci pracuje s termínem „administrativně-právní jazyk“. Svůj názor opírá o velmi blízké propojení s administrativním funkčním stylem, protože většina prvků, ze kterých se právní jazyk skládá, je shodná právě s tímto stylem. Stejný názor má na tuto problematiku také Viktor Knapp který dokonce prosazuje všeobecnou změnu pojmenování administrativního stylu na administrativně-právní styl, z důvodů používání prostředků běžných pro právní jazyk.

Právní, popř. administrativně-právní jazyk se od normálně používaného jazyka odlišuje nejen svou specifickou vnitřní strukturou, ale také použitím odlišných gramatických a lexikálních prostředků.

Většina těchto zvláštností právní španělštiny se podle Eleny de Miguel (2000) dá shrnout do následujících bodů:

- a) V právním jazyce je častým zvykem upřednostňování jmenné konstrukce před slovesnou. To se projevuje hojným používáním podstatných a přídavných jmen vzhledem k poměru sloves v právním textu, výměnou slovesných vazeb za vazby jmenné, užitím perifrází, při čemž je sloveso s menší a nekonkrétní výpovědní hodnotou nahrazeno jmennou frází, která má větší sémantický přínos. Použitím těchto vazeb se informační hodnota textů stává více abstraktní a nadčasová. Depersonalizace, které se dosáhne právě používáním jmenných vazeb, dělá text méně náchylnější k napadení pro neplatnost nějakého výroku.
- b) Depersonalizace je další charakteristickou vlastností právního jazyka. Depersonalizace textů se projevuje častým výskytem neosobních forem sloves. A to hojným používáním infinitivů, přítomných i minulých příčestí, absolutních konstrukcí a především gerundií. Tyto neosobní formy sloves, které na jednu stranu dělají text nadčasový a objektivní, mají za následek monotónní, nepřesnou a často i dvojnásobnou výpovědní hodnotu textů.
- c) Na rozdíl od obvyčejného jazyka, se v právním jazyce často používá budoucí čas subjuntivu. Použitím tohoto času se objasňují jemné rozdíly, převážně při

sepisování zákonů. V současné době je však subjuntiv budoucího času používán spíše z historického hlediska, neboť španělský právní systém je velmi citlivý na změny a jakákoliv úprava jeho gramatických prvků by byla velmi složitá a docházelo by při ní k mnoha komplikacím. Nadměrné používání subjuntivu vede k těžkopádnosti a složitosti textů.

- d) Z důvodů délky odstavců a nadbytu bodů, je výsledný text velmi složitý, ponurý a v mnohých případech i nesrozumitelný. Elena de Miguel uvádí, že chyby ve větných konstrukcích nejsou ničím neobvyklým. Těmito chybami má na mysli vybočení z větné vazby a efekt známý jako *quesuismo* (nahrazení „jehož (cuyo)“ výrazem „který (que)“ a přivlastňovacím zájmenem „jeho (su)“).
- e) Používání neosobních vazeb se zvrtným „se“ (např. se certifica, se informa, se condena, atd.) zajišťuje logický sled a objektivitu textů.
- f) Jako jedna z možností pro vyjádření povinností a příkazů se v právním jazyce používají opisné vazby (condeno y debo condenar, se hará saber, atd.).
- g) Pro právní texty je typické používání předložkových vazeb (en el supuesto, de conformidad con, según lo dispuesto en, atd). Většina slov, ze kterých jsou tyto vazby tvořeny v reálném jazyce nemá žádný význam, ten dostávají teprve tím, že se dají do spojení s dalšími předložkami.
- h) Pro větší přesnost výpovědi se v právním jazyce používají dvojice nebo trojice podstatných, přídavných jmen a sloves (serán nullos y no surtirán efectos, riñas o pependencias, abogado o letrado, atd). Toto rozepisování text sice prodlužuje a dělá ho více těžkopádnějším, ale zároveň pomáhá a předchází dvojmysly.
- i) Jeden z posledních bodů zmíněných Elenou de Miguel zmiňuje častý výskyt zkratk názvů dokumentů, institucí a organizací (*BOE, RD, IRPF, atd*), které sice šetří čas a místo, ale zároveň snižují snadnou čitelnost textů, protože ne vždy je jasné, co daná zkratka znamená. Tento poslední bod patří spíše do

lexikálních zvláštností, ale pro ucelení přehledu od Eleny de Miguel jsem ho zařadil na konec této části.

Miriam Álvarez (1995; 36), která se také věnuje problematice právního a administrativního jazyka, tyto body dále doplňuje o používání opisných vazeb, které činí text více objemným.

Práci Eleny de Miguel hodnotím jako naprosto profesionální a špičkové zpracování otázky právního a administrativního jazyka. Její práce v sobě zahrnuje kompletní poznatky o zvláštnostech tohoto jazyka. Práce Miriam Álvarez se právnímu jazyku věnuje převážně z lexikálního hlediska a morfosyntaxe se dotýká jen okrajově. Práce „el español jurídico“ (2009) v sobě zahrnuje kompletní zpracování právního jazyka, jako jednoho odborného celku, zdůrazňuje veškeré lexikální, morfosyntaktické a strukturální náležitosti právní španělštiny.

Pro potřeby této bakalářské práce, která má zkoumat jazykové aspekty právního jazyka proto vycházím převážně z práce Eleny de Miguel, která právní jazyk považuje za velmi těžkopádný a velmi formální a z práce Varó + Hughes.

2.2.1. Příklady morfosyntaktických zvláštností podle Eleny de Miguel a Miriam Álvarez

V předchozí kapitole jsem přesně určil morfosyntaktické zvláštnosti právního jazyka. A v této kapitole každé zvláštnosti přiřadím nějaký příklad. Z těchto údajů budu dále vycházet v praktické části této práce, při zkoumání do jaké míry skutečně platí tyto definice v současné formě rozsudků.

Tab.1. Příklady morfosyntaktických prvků.

Morfosyntaktický jev	Elena de Miguel	Miriam Álvarez
Jmenné vazby	En la tramitación de este juicio	Dar curso
	Presentat reclamación	Dar aviso
	Neosobní formy sloves	
Infinitiv		
Příčestí přítomné	El demandante	

Příčestí minulé	Transcurrido ale plazo	
Gerundium	Resultantdo que	Considerando que
Budoucí čas subjuntivu	Si procediere	Utilizaren
	Si hubiere lugar	prestaren
Rozkazovací způsob	Participese	
	Notifíquese	
Používání zvrátého „se“	Se certifica	Se han recibido
Opisné vazby - příkazy	Condeno y debo condenar	
	Se hará saber	
Předložkové vazby	En el supuesto de	En el supuesto de
	A efectos de	De conformidad con
Kumulace jmen a sloves	Daños y perjuicios	
	Mando y firmo	
Zkratky	BOE	
Opisné vazby		El depósito habrá de realizarse en impresor ...

1. Makrostruktura rozsudku

K tomu, aby rozsudek byl co nejpřehlednější a nebyla opomenuta žádná z náležitostí, které má obsahovat, rozdělují Varó + Hughes rozsudek na následující části.

1.1. Hlavička (*Encabezamiento*)

V této úvodní části rozsudku se musí zmínit, jména všech osob, kteří se účastní soudního procesu, čísla jejich identifikačních průkazů, adresy trvalých a přechodných bydlišť, jména jejich právních zástupců, jméno soudce, který bude řídit soud, předmět žaloby, musí být přesně určeno, kdo je žalující strana a kdo je strana žalovaná.

1.2. Skutkový základ sporu (*Antecedentes de hecho*)

V této části je třeba vytvořit shrnutí, které vypovídá o tom, o co ve sporu jde. Jazyk používaný při sepisování je velmi výpravný a barvitý, neboť vypovídá o tom, co se stalo, o událostech, které se staly na nějakém místě v nějaký čas. Ve skutkovém základu sporu se přesně, jasně, v oddělených a označených odstavcích zaznamenají výpovědi všech zúčastněných stran a svědků, činy které se staly, které se údajně staly a které mají nějaký vztah se sporem, nebo mohou pomoci k dořešení sporu, důkazy a veškeré důkazní materiály, které byly dodány

1.3. Právní základ (*Fundamentos se derecho*)

Jazyk této části má vysvětlující funkci, to znamená, že úkolem této části je vytvoření argumentů, které budou logicky uspořádány tak, aby byly patrné vztahy mezi těmito agrumenty, ale zároveň, aby tato část tvořila jeden pevný celek. Stejně jako ve skutkové podstatě sporu se veškeré body skutků a práva sepisují v oddělených a označených odstavcích.

Část, která se nazývá právní základ, obsahuje záznam nejdůležitější části soudního jednání. V kontinentálním právu mají soudci, jako zástupci moci výkonné, pouze jednu povinnost, a to prosazovat právo prostřednictvím zákonů. Jakákoliv kreativita při tvoření těchto zákonů je vyhrazena čistě pro moc zákonodárnou. Bez pochyby je třeba uznat, že prosazování a aplikace práva vyžaduje velké tvůrčí schopnosti, které soudce využívá při zkoumání skutkových podstat činu. Zároveň s tím je třeba aby měl stále na vědomí veškeré zákony, díky kterým bude na konci procesu vydán spravedlivý rozsudek. S vynesením rozsudku soudce uzavírá proces tím, že rozhodne na základě prezentovaných výpovědí. V závěru každého rozsudku je možné najít odůvodňující část, která má poučný charakter, kde se soudce vyjadřuje a potvrzuje, že se rozhoduje na základě svého nejlepšího úsudku. Vydáním rozhodnutí soudce potvrzuje, že veškeré výpovědi, důkazní materiály, atd. podrobil důkladnému analytickému zkoumání, že vylučuje jakoukoliv zaujatost případem, která by mohla mít za následek přilepšování jedné nebo druhé straně. Zároveň s tím potvrzuje, že vynesení rozsudku je co nejspravedlivější a nejjasnější pro všechny strany. Odůvodnění je možné rozdělit do dvou částí, první část se nazývá důvod rozhodnutí a obsahuje všechny důvody, které soudce přiměly k tomu, že vydal právě takové rozhodnutí.

Druhá část obsahuje všechny ostatní důvody, které vedly k vydání rozhodnutí, ale svým charakterem slouží spíše pro dokreslení a upřesnění.

1.4. Rozhodnutí (*Fallo*)

Obsahuje řešení sporu. Tato část rozsudku má nařizovací charakter, protože soudce, k tomu aby rozhodl spor, přikazuje, co a jak má být. Rozsudek obsahuje prohlášení všech zúčastněných stran, i když veškeré uznání či zamítnutí by mohlo být přijato už na základě podané žaloby, bez těchto prohlášení. V rozsudku se rozhoduje mezi zájmy jedné nebo druhé strany, a to vždy na úkor jedné z nich.

Ačkoliv začátek procesu je vždy iniciován žalující stranou, je to právě žalovaná strana, pro kterou má rozsudek největší hodnotu. To znamená, že význam slova “odsoudit” nebo “osvobodit” se týká pouze žalované strany, nikoliv žalující.

Význam slova “odsoudit” znamená, že soudce po vypočtení všech zúčastněných stran, svědků, prozkoumání důkazů má dostatečný podklad skutečností, aby mohl, bez možnosti napadnutí z nedostatku důkazních materiálů, vynést odsuzující rozsudek proti žalované straně. Jinými slovy, soudce měl dostatek důkazů, aby byla prokázána vina žalované strany a ta mohla být odouzena.

Na druhou stranu, slovo “osvobodit” nemusí znamenat, že žalovaná strana se ničeho nedopustila. Pouze důkazy prezentované před soudem neměly dostatečný význam, aby na jejich základě mohl být vynesena rozsudek, který by žalovanou stranu odsuzoval. Jinými slovy, vina nemohla být prokázána, protože soudce na základě chabých důkazů nemohl jasně prokázat, že žalovaná strana se skutečně dopustila toho, čeho se týká žaloba.

Makrostruktura všech rozsudků, ať už se týkají občanské, trestního, správního či jakéhokoliv jiného práva, je ve svém základu stejná. V každém z těchto práv se zúčastněné strany nazývají jinak, vždy však proti sobě stojí strana, která podala žalobu a strana, proti které byla naopak žaloba podána.

4. Shrnutí teoretické části

Právní jazyk je, jako každý odborný jazyk, složen z několika vzájemně propojených složek. Mezi tyto složky patří slovní zásoba, struktura právních textů, morfosyntaktické prvky, ale i samotná prezentace a publikování těchto textů. Definice právního jazyka se rovná definici každého odborného jazyka, pro který se dají určit jeho zvláštnosti.

Jednotlivé složky právního jazyka jsou na sebe tak silně vázány, že při pokusu od jejich oddělení a nahrazení jinou složkou by došlo k vytvoření nějakého nesrozumitelného textu.

Pohled českých a španělských autorů, zabývajících se problematikou právního jazyka, se v základních otázkách až na malé rozdíly shoduje. Obě skupiny autorů uvádějí, že právní jazyk má být prostý, jednoduchý a ostrý. V právním jazyce se má předcházet dvojsmyslům, z toho důvodu jsou určité termíny doplněny o pomocný termín, který zamezí špatnému vyložení významu.

Typické nabubřelosti a bohatosti právních textů je dosaženo hojným používáním předložkových vazeb, kumulací jmen nebo sloves, používáním větných a polovětných šablon. Všechny tyto prvky dělají právní texty zbytečně komplikovanými a složitými a jak už jsem uvedl, nabubřelými.

Po morfosyntaktické stránce se názory českých a španělských autorů liší, neboť česká a španělská gramatika je vcelku rozdílná a v mnoha faktorech se rozchází. Pro španělské právní texty je dle Eleny de Miguel typické používání tvarů subjuntivu, především v jeho budoucím čase, gerundií a minulých příčestí.

V následující praktické části zanalyzuji zastoupení pozičních šablon, které jsem na základě Tomáška rozdělil na uvozovací, závěrečné a vnitřní. Z morfosyntaktického hlediska se zaměřím na vyhledání jednotlivých gramatických zvláštností, které jsem za pomoci Eleny de Miguel určil. Poslední část praktické části bude obsahovat analýzu makrostruktury rozsudků.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

1. Úvod

V předchozí části této práce jsem se zaměřil na specifikování a definování právního jazyka jako jednoho jazykového celku, a uvedl jsem jeho lexikální a morfosyntaktické zvláštnosti.

V následující části zanalyzuji rozsudky španělských soudů a rozsudků evropského soudu. Zaměřím se jak na slovní zásobu těchto rozsudků, tak i na zastoupení jednotlivých gramatických prvků, které jsem vytýčil v předchozí části.

Praktická část této práce bude rozdělena na dvě hlavní části, část morfosyntaktickou a část lexikální a jednu menší část, ve které se zaměřím na makrostrukturu rozsudků.

První část, věnovaná morfosyntaktickým zvláštnostem, bude zahrnovat přehled všech zvláštností a jejich aplikaci na konkrétní rozsudky. Po analýze rozsudků získané poznatky porovnáám, aby bylo zřejmé, v čem se liší originální rozsudky španělských soudů a rozsudky z portálu EUR-lex.

Druhá část se bude věnovat lexikálním prvkům rozsudků. Zaměřím se na vyhledávání typických znaků právního jazyka, převážně na poziční šablony, které jsem za pomoci Tomáška určil.

Poslední část práce bude zaměřena na makrostrukturu rozsudků, kde se zaměřím na jednotlivé celky, ze kterých jsou rozsudky složeny.

Závěrem a zároveň cílem práce bude celkové zhodnocení poznatků, získaných z rozsudků španělského soudu a z portálu EUR-lex a vytvoření přehledu pomocí grafů a tabulek.

2. Výběr a zpracování rozsudků

Pro praktickou část této práce jsem rozsudky čerpal ze dvou portálů. Prvním z nich je už dříve zmiňovaný portál EUR-lex, druhým je portál Noticias Juridicas obsahující pouze španělské dokumenty.

2.1. Evropský soudní dvůr a portál EUR-lex

Soudní dvůr Evropských společenství (převážně nazývaný jen „Soudní dvůr“), který byl založený v roce 1952 Smlouvou o založení ESUO, má sídlo v Lucemburku.

Úkolem Soudního dvora je zajišťovat, aby se právní předpisy EU vykládaly a uplatňovaly ve všech zemích EU stejně, tj. tak, aby bylo právo stejné pro každý stát a každého občana. Základní pravomocí Soudního dvora vycházející ze článku 220 Smlouvy evropského společenství, je zajišťování dodržování práva při výkladu a provádění této smlouvy. Například má zajistit, aby národní soudy nevydaly ve stejné věci různá soudní rozhodnutí.

Soudní dvůr má také zajišťovat, aby členské státy a orgány EU jednaly v souladu s požadavky evropského práva. Dále má Soudní dvůr pravomoc k řešení právních sporů mezi členskými státy EU, orgány EU, podniky i fyzickými osobami.

Soudní dvůr je složený z jednoho soudce z každého členského státu, je zde tedy zastoupeno všech 27 vnitrostátních právních systémů EU. V zájmu efektivnosti se však zřídka zasedá v plénu, tedy v zastoupení všech soudců. Většinou zasedá jako „velký senát“, který se skládá pouze ze 13 soudců nebo v senátech po pěti nebo třech soudcích. Soudnímu dvoru je nápomocno osm „generálních advokátů“. Úkolem advokátů je předkládat odůvodněná stanoviska k věcem předloženým soudu. Musejí tak činit veřejně a nestranně.

Soudci a generální advokáti jsou lidé, jejichž nestrannost je nade vše pochybnost. Mají kvalifikaci nebo profesionální způsobilost, která je potřebná pro jmenování do nejvyšších soudních funkcí ve svých domovských zemích. K Soudnímu dvoru jsou jmenováni na základě společné dohody vlád členských států EU. Každý soudce a

advokát je do své funkce jmenován na období šesti let, které se může následně prodloužit.

Aby Soudní dvůr mohl zvládat vysoký počet případů, které se mu předkládají, a aby mohl občanům poskytnout lepší právní ochranu, byl v roce 1988 zřízen „Soud prvního stupně“. Tento soud (přiřazený k Soudnímu dvoru) je odpovědný za vydávání rozsudků u určitých druhů právních sporů, z pravidla u žalob fyzických osob, společností a některých organizací, a věcí týkajících se práva hospodářské soutěže. Také tento soud je složen z jednoho soudce z každého státu EU.

2.1.1 Portál EUR-lex

Evropské legislativní akty jsou volně dostupné na internetových stránkách evropské databáze EUR-lex. EUR-lex reprezentuje systém, který zajišťuje přímý přístup k právu a k právním aktům Evropské unie. Uvedeny dokumenty jsou evidovány ve všech úředních jazycích, kterými se hovoří ve státech Evropské unie. Systém se spravován Úřadem pro úřední tisky a je aktualizován každý den. EUR-lex se obsahuje přibližně 2,5 milionu dokumentů, většinou ve všech úředních jazycích Evropské unie. Kromě předpisů z Úředního věstníku Evropské unie obsahuje EUR-lex i právní předpisy, smlouvy, judikaturu, zvykové právo, návrhy právních předpisů či jiné dokumenty, o kterých se příslušné orgány domnívají, že by měly být volně přístupné veřejnosti.

Před spuštěním portálu EUR-lex byl využíván tzv. CELEX. CELEX byl kompletně nahrazen EUR-lexem a v současné době již neexistuje. To, že se EUR-lex považuje za jeho nástupce lze vypožorovat i z toho, že z původního systému zůstal způsob značení legislativních aktů. Každý dokument je evidován pod celerovým číslem, např. 41005L0082. Zároveň je u každého se uveden typ dokumentu a rok vydání. Samotný EUR-lex se nachází na internetových stránkách www.europa.eu.

2.2. Španělský soud stupně „Tribunal Supremo“ a portál Noticias Jurídicas

Tribunal Supremo je nejvyšším stupněm španělského soudnictví a odpovídá českému nejvyššímu soudu. Výš už je postaven pouze ústavní soud „Tribunal Constitucional“, který však rozhoduje jen v případech, kdy došlo k porušení ústavy.

Tribunal Supremo má sídlo v Madridu. V čele stojí prezident soudu, který je jmenovaný na 5-ti leté funkční období a k nápomoci mu je několik soudců a soudních úředníků.

Soud je rozdělen na pět následujících senátů senátů, civilní senát, trestní senát, administrativně-správní senát, odvolací senát a vojenský senát. Tribunal Supremo nezačíná žádné nové procesy. Mezi jeho nejčastější činnosti patří rozhodování při odvolacích řízeních, a rozhoduje také o řádných a mimořádných opravných prostředcích stanovených zákonem proti rozhodnutí nižších soudů. Proti rozhodnutí tohoto soudu se není možné odvolat. Jediným případem, kdy může být je jeho nařízení zrušeno, je protiústavní jednání.

2.2.1 portál Noticias Jurídicas

Tento portál je svým způsobem podobný portálu EUR-lex. S tím rozdílem, že na něm jsou k dispozici pouze dokumenty týkající se španělské legislativy a ostatních právních dokumentů. Jelikož se portál zabývá pouze španělskou administrativou, jsou veškeré texty psány výhradně ve španělštině.

2.3. Výběr rozsudků

Pro potřeby této práce, byla rovnou zadána webová stránka www.eur-lex.europa.eu, kde se nachází vyhledávač potřebných dokumentů, v mém případě rozsudků. Je třeba přejít na českou verzi pomocí odkazu „přístup k právu Evropské unie“, dále na odkaz „základní vyhledávání“, který nás přesměruje na vyhledávací filtr. Po zvolení vyhledávání z oblasti judikatury se nabízí několik typů dokumentů, které je možné procházet. Pro tuto práci byly vybrány rozsudky. Do vyhledávací pole napíšeme výraz, v mém případě slovo „rozsudek“. Poté klikneme na „hledat“ a okamžitě se

nabídne seznam dokumentů, ve kterých se dané slovo „rozsudek“ vyskytuje. Po vybrání je možné zobrazený text převést do španělského jazyka.

Pro vyhledávání v portálu Noticias Juridicas, je třeba zobrazit internetovou stránku <http://sentencias.juridicas.com/>, kde se nám po levé straně nabízí rolovací menu, ze kterého je možné vybrat jakýkoliv z 5 senátů soudu Tribunal Supremo. Pro potřeby mé práce jsem zvolil civilní senát se zaměřením na obchodní právo. Následně se mi zobrazil výčet všech rozsudků, které by tímto senátem vydány.

V následujících tabulkách (tab. 3 a tab. 4) jsou uvedeny konkrétné rozsudky z obou portálů.

Tab. 3 Seznam rozsudků – portál EUR-lex

Celexové číslo	Rok	Nezkrácený název dokumentu ve španělském jazyce
62009J0481	2010	Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Quinta) de 30 de septiembre de 2010. Comisión Europea contra República Checa. Incumplimiento de Estado - Medio ambiente. Asunto C-481/09
62006J0338C(01)	2008	Asunto C-338/06: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Primera) de 18 de diciembre de 2008 — Comisión de las Comunidades Europeas/Reino de España (Incumplimiento de Estado — Directiva 77/91/CEE — Artículos 29 y 42 — Sociedades anónimas — Aumento de capital — Derecho de suscripción preferente de acciones y obligaciones convertibles — Supresión — Protección de los accionistas — Igualdad de trato)
62007J0189C(01)	2008	Asunto C-189/07: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Segunda) de 22 de diciembre de 2008 — Comisión de las Comunidades Europeas/Reino de España (Incumplimiento de Estado — Reglamento (CEE) n o 2847/93 — Artículos 2, apartado 1, y 31, apartados 1 y 2 — Reglamentos (CE) n os 2406/96 y 850/98 — Régimen de control en el sector de la pesca — Normas comunes de comercialización para determinados productos — Controles e inspecciones insatisfactorios — No adopción de medidas adecuadas para sancionar las infracciones — Ejecución de las sanciones — Incumplimiento de carácter general de las disposiciones de un reglamento — Aportación de datos adicionales al Tribunal de Justicia para acreditar el carácter general y continuado del incumplimiento — Procedencia
62006J0120C(01)	2008	Asuntos acumulados C-120/06 P y C-121/06 P: Sentencia del Tribunal de Justicia (Gran Sala) de 9 de septiembre de 2008 — Fabbrica Italiana Accumulatori Motocarri Montecchio SpA (FIAMM), Fabbrica Italiana Accumulatori Motocarri Montecchio Technologies Inc (FIAMM Technologies) y Giorgio

		Fedon & Figli SpA, Fedon America, Inc./Consejo de la Unión Europea, Comisión de las Comunidades Europeas, Reino de España (Recurso de casación — Recomendaciones y resoluciones del Órgano de Solución de Diferencias (OSD) de la Organización Mundial del Comercio (OMC) — Apreciación del Órgano de Solución de Diferencias sobre la incompatibilidad del régimen comunitario de importación de plátanos con las reglas de la OMC — Adopción por los Estados Unidos de América de medidas de represalia en forma de un recargo aduanero que grava las importaciones de determinados productos procedentes de diversos Estados miembros — Medidas de represalia autorizadas por la OMC — Inexistencia de responsabilidad extracontractual de la Comunidad — Duración del procedimiento seguido ante el Tribunal de Primera Instancia — Plazo razonable — Pretensión de reparación equitativa)
62009J0371C(01)	2010	Asunto C-371/09: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Tercera) de 29 de julio de 2010 [petición de decisión prejudicial planteada por la High Court of Justice (Chancery Division) — Reino Unido] — Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs/Isaac International Limited [Reglamento (CEE) n.º 2913/92 — Código aduanero — Artículo 212 bis — Reglamento (CEE) n.º 2454/93 — Artículo 292 — Reglamento (CE) n.º 88/97 — Artículo 14 — Derecho antidumping — Marcos de bicicleta]
62009J0074C(01)	2010	Asunto C-74/09: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Tercera) de 15 de julio de 2010 (petición de decisión prejudicial planteada por la Cour de cassation — Bélgica) — Bâtiments et Ponts Construction SA, WISAG Produktionservice GmbH, anteriormente ThyssenKrupp Industrieservice GmbH/Berlaymont 2000 SA (Contratos públicos de obras — Directiva 93/37/CEE — Artículo 24 — Causas de exclusión — Obligaciones relativas al pago de las cotizaciones de la seguridad social y de los impuestos y gravámenes — Obligación de registro de los licitadores, so pena de exclusión — «Comisión de registro» y sus competencias — Examen de la validez de los certificados expedidos por las autoridades competentes del Estado miembro de establecimiento de los licitadores extranjeros)
62009J0151C(01)	2010	Asunto C-151/09: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Tercera) de 29 de julio de 2010 (petición de decisión prejudicial planteada por el Juzgado de lo Social Único de Algeciras — Cádiz) — Federación de Servicios Públicos de la UGT (UGT-FSP)/Ayuntamiento de La Línea de la Concepción, María del Rosario Vecino Uribe, Ministerio Fiscal (Transmisión de empresas — Directiva 2001/23/CE — Mantenimiento de los derechos de los trabajadores — Representantes de los trabajadores — Autonomía de la entidad transmitida)
62009J0188C(01)	2010	Asunto C-188/09: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Cuarta) de 29 de julio de 2010 (petición de decisión prejudicial planteada por el Naczelny Sąd Administracyjny — República de Polonia) — Dyrektor Izby Skarbowej w Białymstoku/Profaktor Kulesza, Frankowski, Józwiak, Orłowski spółka jawna w Białymstoku, anteriormente Profaktor Kulesza, Frankowski, Trzaska spółka jawna w Białymstoku («Remisión prejudicial — IVA — Derecho a deducción — Reducción del derecho a deducción en caso de incumplimiento de la obligación de usar una caja registradora»)
62009J0248C(01)	2010	Asunto C-248/09: Sentencia del Tribunal de Justicia (Sala Primera) de 29 de julio de 2010 (petición de decisión prejudicial planteada por el Augstākās tiesas Senāts — República de

		Letonia) — SIA Pakora Pluss/Valsts ieņēmumu dienests (Acta de adhesión a la Unión Europea — Unión aduanera — Medidas transitorias — Despacho a libre práctica con franquicia de derechos de aduana — Mercancía que en la fecha de la adhesión de la República de Letonia circulaba en la Comunidad ampliada — Formalidades de exportación — Derechos de importación — IVA)
--	--	--

Tab. 4 Seznam rozsudků – portál Noticias jurídicas

Číslo rozsudku	Rok
Sentencia 108/2010	2010
Sentencia 854/2009	2009
Sentencia 25/2010	2010

3. Morfosyntaktické zvláštnosti rozsudků

Ve své práci budu analyzovat celkem 12 rozsudků. Z toho 9 z nich tvoří rozsudky z portálu EUR-lex a zbývající 3 jsou originální rozsudky španělského soudu z portálu Noticias Jurídicas. Nepoměr jejich počtu je způsoben rozsahem těchto rozsudků. Průměrná délka rozsudku španělského soudu je 6 stran, naproti tomu stojí rozsudky z portálu EUR-lex, které jsou přibližně 1-2 strany dlouhé.

Následující část je věnována morfosyntaktickým zvláštnostem těchto rozsudků.

3.1. Morfosyntaktické zvláštnosti

Na základě výše uvedené tabulky (tab. 2) zanalyzuji rozsudky a pokusím se v nich vyhledat morfosyntaktické prvky, které jsou pro právní jazyk typické. Jednotlivé prvky jsem z textu vybíral podle jejich zastoupení.

3.1.1. Zastoupení jmenných vazeb v rozsudcích

Celkem jsem v 11 rozsudcích vyhledal 7 jmenných vazeb, které uvádím v následující tabulce.

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Jmenné vazby	Visto por la sala 3x	Incumplimiento de estado 2x
	En aplicación de la	No adopción

Příklady zastoupení jmenných frází ve větě

Španělské soudy:

„Visto por la Sala Primera del Tribunal Supremo...“

„Por ello, en aplicación de la mencionada norma...“

Portál EUR-lex:

„No adopción de medidas apropiadas para...“

3.1.2. Neosobní tvary sloves

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Infinitiv	Por ser preceptivas	Declarar que
	Declaramos no haber lugar 2x	No destinar
	No especificar	No velar
		Desestimar el recurso 3x
		Condenar en costas
		Tendente a coordinar 2x
		Para hacerlas 2x
		Al otorgar un derecho 2x
		Al no prever

		Desestimar las adhesiones
		condenar

Příklady zastoupení infinitivu ve větě

Španělské soudy:

„Declaramos no haber lugar al recurso de casación interpuesto...“

„... adolece también el defecto formal de no especificar el contenido de la información...“

Portál EUR-lex:

„Declarar que el Reino de España ha incumplido las obligaciones...“

„Desestimar el recurso en todo lo demás.“

První sporným bodem, který vyplývá z analýzy, je použití infinitivu ve větě. V rozsudcích španělských soudů jsem při analýze našel pouze 4 případy použití infinitivu ve větě, oproti tomu v rozsudcích z portálu EUR-lex byl infinitiv použit celkem v 17 případech. Infinitiv se v právním jazyce používá jako jedna z forem pro vyjádření rozkazu, avšak na základě tohoto výsledku předpokládám, že tento jev je spíše dalším ukazujícím znakem unifikace a usnadnění překladu z původního jazyka do španělštiny. Tento názor opírám o poznatek, že v originálních španělských rozsudcích byl pro vyjádření rozkazů použit přítomný čas ve třetí osobě, kterému předcházelo vyjádření soudce. Příklad: *„Condenamos que la parte demandada tiene que pagar...“*. v češtině této větě odpovídá *„Nařizujeme, že žalovaná strana musí zaplatit...“*.

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Příčestí minulé	Integrada por	Modificado 3x
	Representada 7x	Incluido
	Dictada 6x	Notificado
	Recurrida 2x	Nombrado
	Presentado 2x	
	Referida	
	Calculado	

	Repartida	
	Emplazado	
	Celebrado 4x	
	Atmitido 2x	
	Formulado	
	Resumida	
	Integrada	
	Seguido	
	Interpuesto	
	Formalizado	
	Practicada	
	Fundado	
	Estimado	
	Traslado	
	Sido	
	Reducido	
	Adoptado	
	Convocado	

Zastoupení přičestí minulého ve větě

Španělské soudy:

„ ... representada por el Procurador de los Tribunales don... “

„Que ese crédito había sido declarado por sentencia dictada... “

Portál EUR-lex

„ ... en su versión modificada por el Reglamento... “

„ ... por persona nombrada por las organizaciones de empresarios... “

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Gerundium	Que teniendo por presentando	
	Estimando	
	Desestimando 6x	
	Dictando	
	Solicitando 2x	
	Estando celebrando 3x	
	Condenando 2x	

	Oponiendo	
	Imponiendo	
	Declarando 2x	
	Revocando	
	Casando	
	Confirmando	
	Ampliando	
	Sieno	
	Quedando	
	Convirtiendo	

Zastoupení gerundia ve větě

Španělské soudy:

„*Que ESTIMANDO el recurso de apelación...*“

„...solicitando se declarase no haber lugar al mismo....“

V rozsudích z portálu EUR-lex nebyly žádná gerundia nalezena.

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Používání zvrtného „se“	Se condene 6x	Se establece 9x
	Se personaron	Se fijan 4x
	Se absuelva 2x	Se aprueba 3x
	Se dicte 3x	Se aplique 2x
	Se señaló	Se fundamenta
	Se insertará 2x	Se refiere 2x
	Se declare 4x	Se importa
	Se acordó	Se sanciona
	Se presume	Se devone
	Se alegue	Se opono 3x
	se considere	Se confía
	Se probase	Se desarrolla
	Se refiere 2x	
	Se extraigan	
	Se descubra 2x	
	se contienen	
	Se revele	

	Se reduceca	
	Se desestime 4x	
	Se alega	
	Se denuncia 2x	
	Se alega	
	se corresponde	
	Se acuerdo	
	Se dedujo	
	Se interpuso	
	Se utiliza	

Další bod, který přinesl zajímavé výsledky se týká zastoupení gerundií v textech. V rozsudcích z portálu EURex nebylo nalezeno ani jedno gerundium. V rozsudcích španělského soudu se vyskytovalo celkem 27 gerundií. Gerundium se může vztahovat k jakémukoli větnému členu, který se váže na sloveso v jakémkoli čase. Ve větě většinou plní funkci příslovce nebo slovesa. Vyjimečně může také plnit funkci přídavného jména. Jelikož rozsudky z portálu EUR-lex nesou pouze základní informace, je pro ně jakákoliv nadčasovost bezpředmětná a stala by se zbytečnou komplikací při překladu a zbytečně by docházelo k prodloužení textu.

Příklady zastoupení zvratného „se“ ve větě

Španělské rozsudky:

„*Que se condene a Don Aurelio a que*“

„*Que se declare la nulidad del contrato de...*“

Portál EUR-lex

„*...por el que se establece un régimen de control aplicable...*“

„*...por el que se aprueba el Código aduanero comunitario...*“

Celkem vyrovnané jsou hodnoty použití zvratného „se“. U originálních španělských rozsudků celkem 51 výsledků a u rozsudků z EUR-lexu zastoupeno dohromady 31x. Výsledek této analýzy není nijak překvapující, neboť zvratné „se“ se používá jako jedna z variant depersonalizace, kterou se právní texty vyznačují. Zvratné

„se“ má evokovat nadhled a částečně ochraňovat autora (myšleno soudce) který rozsudek vydává. Příklad: Ve výroku rozsudku nebývá uvedeno „Soudce nařizuje odsoudit obžalovanou stranu...“ ale „Podle soudce se nařizuje...“. Smysl a význam obou vět je stejný, avšak pro potřeby právního jazyka je nejvhodnější právě druhý příklad.

3.1.3 Opisné vazby

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Opisné vazby	Debemos confirmar y confirmamos 2x	
	Debemos declarar y declaramos	
	Debo absolver y absuelvo	

Příklady zastoupení opisných vazeb ve větě

Španělské rozsudky:

„Que desestimando el recurso de apelación interpuesto por Don Carlos Ramón contra la sentencia de fecha 10 de noviembre de 2.004 dictada por el Juzgado de Primera Instancia N° 1 de Parla en el Juicio Ordinario n° 276/02, DEBEMOS CONFIRMAR Y CONFIRMAMOS la misma, ...“

„Que DEBEMOS DECLARAR Y DECLARAMOS haber lugar al recurso de casación“

V portálu EUR-lex nebyly žádné opisné vazby nalezeny.

3.1.4 Předložkové vazby

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Předložkové vazby	Por la que se les 2x	Por el que 16x
	Con un acuerdo de	En virtud de 5x
	Con la ... de que los	En relación con la
	De conformidad con lo	Con el fin de
	Por lo tanto	En el supuesto de un
	Por virtud de una	Para que se le
	Así por esta	En los que 2x
	De lo que como 3x	A que éste

	En su virtud	
	Por lo que	
	En virtud de	
	En el que a la	
	Con el in de	

Příklady zastoupení předložkových vazeb ve větě

Španělské rozsudky:

„...*sentencia por la que se les condene...*“

„..., *de conformidad con lo dispuesto en los artículos 266, 267 y 272...*“

Portál EUR-lex:

„...*por el que se fijan determinadas disposiciones...*“

„...*de que es contrario a una normativa nacional en virtud de la cual la comprobación...*“

V obou verzích rozsudků bylo při analýze nalezeno relativně velké množství předložkových vazeb. U rozsudků španělských soudů 18 výsledků a rozsudků z Eur-lexu celkem 32 vazeb. V obou případech sice dělají text více kostrbatým a složitějším. Ale na druhou stranu je text díky předložkovým vazbám kratší a méně nabubřelý, neboť se za jejich pomoci dá vyjádřit již dříve zmíněná myšlenka bez zbytečného opakování a opisování.

3.1.5. Kumulace jmen a sloves

Morfosyntaktický jev	Španělské soudy	Portál EUR-lex
Kumulace jmen a sloves	Propuesta y practicada	Producidos y exportados
	Lo pronunciamos, mandamos y firmamos 3x	Órdenes e instrucciones
	Leída y publicada 2x	
	Nulidad, ineficacia e inexistencia	

	Casamos y confirmamos	
	Hechos y fundamentos	
	Desestima y absuelve	
	Desestima y confirma	
	Absuelva y contraría	
	Solicitada y denegada	

Příklady zastoupení kumulací jmen a sloves ve větě

Španělské rozsudky:

„Celebrados los actos de audiencia previa y del juicio, propuesta y practicada la prueba que había sido admitida ...“

„Leída y publicada fue la anterior sentencia por el ...“

Portál EUR-lex:

„...producidos y exportados por las demandantes, en el marco de la controversia“

„...las facultades de dar órdenes e instrucciones, distribuir tareas a los trabajadores ...“

Posledním analyzovaným jevem bylo vyhledání kumulací jmen a sloves v rozsudcích. Podle mého očekávání, byla markantní většina nalezených spojení z originálních rozsudků španělských soudů, celkem 13 záznamů. Rozsudků z portálu EUR-lex se kumulace jmen a sloves dotkly jenom okrajově, při analýze byly nalezeny 2 záznamy. Tento výsledek je naprosto logický. Při psaní rozsudku u španělského soudu je třeba předcházet nedorozuměním a proto, pokud pro nějaký předmět existuje více pojmenování, či doplňující název, španělské soudy neváhají, a tento výraz použijí pro doplnění informace. Tím ovšem nemyslím, že španělské rozsudky z portálu EUR-lex obsahují nějaká nedorozumění. Při překladu je důležité, aby byl přenesen hlavní význam myšlenky. Samozřejmě, čím odbornější text, tím je třeba dbát větší opatrnosti při překladu.

4. Lexikální prvky rozsudků

V předchozí části jsem se věnoval zastoupení morfosyntaktických zvláštností v rozsudcích španělských soudů. V této části provedu rozbor pozičních šablon oněch rozsudků.

4.1. Rozbor rozsudků dle pozičních šablon

Následující podkapitoly analyzují zastoupení pozičních šablon v rozsudcích.

4.1.1. Uvozovací šablony

Ve třech originálních španělských rozsudcích byly při analýze nalezeny tři uvozovací šablony (*Visto por la Sala Primera del Tribunal Supremo, integrada por los Magistrados al margen indicados...*). Na rozdíl od rozsudků z portálu EUR-lex, kde nebyla nalezena žádná uvozovací šablona. Místo toho stojí na začátku každého rozsudku slovní spojení (tab 5), vyjadřující, co se v daném rozsudku bude projednávat.

Tab.5

Úvodní slovní spojení	
	Incumplimiento de Estado 2x
	Recurso de casación
	Petición de decisión prejudicia 5x

4.1.2. Závěrečné šablony

Při analýze byly v textech španělských rozsudků nalezeny opět tři závěrečné šablony. Dokonce se za závěrečné šablony dá považovat celá část, ve které se nachází výrok rozsudků.

Následující příklady jsou vyňaty ze španělských rozsudků „*Declaramos no haber lugar al recurso de casación interpuesto, por Exportations et Developpement Canadá, contra la Sentencia dictada, con fecha ocho de abril de dos mil cinco , por la Sección*

Diecinueve de la Audiencia Provincial de Madrid, con imposición de las costas a la recurrente.“,

„Que DEBEMOS DECLARAR Y DECLARAMOS haber lugar al recurso de casación interpuesto por la representación procesal de doña Belen contra la sentencia dictada por la Audiencia Provincial de Madrid (Sección 12ª) de fecha 5 de mayo de 2005 en Rollo de Apelación nº 85/04, dimanante de autos de juicio ordinario número 217/03 seguidos ante el Juzgado de Primera Instancia nº 1 de Majadahonda , en virtud de demanda interpuesta por la parte recurrente contra don Aurelio , la que casamos y, en su lugar, confirmamos la dictada en primera instancia, sin especial pronunciamiento sobre las costas causadas en ambas instancias y en el presente recurso.“,

„Que desestimamos el recurso de casación interpuesto por la representación procesal de Dn. Carlos Ramón contra la Sentencia dictada por la Sección 18ª de la Audiencia Provincial de Madrid el 28 de septiembre de 2.005, en el Rollo número 216 de 2.005, y condenamos a la parte recurrente al pago de las costas procesales causadas en el recurso. Publíquese esta resolución con arreglo a derecho, y devuélvanse a la Audiencia los autos originales y rollo de apelación remitidos con testimonio de esta resolución a los efectos procedentes.“

V rozsudcích z portálu EUR-lex nebyla nalezena žádná závěrečná šablona. Všech 8 rozsudků je zakončeno výrokem, který je rozdělen do několika bodů. Tyto body jsou však holé, neosobní věty a nelze je považovat za závěrečné šablony.

4.1.3 Vnitřní šablony

V rozsudcích španělských soudů bylo nalezeno celkem 11 vnitřních šablon. Naproti tomu, v rozsudcích z portálu EUR-lex jsem při analýze našel 29 vnitřních šablon.

Vnitřní šablony	
Španělské rozsudky	Vulneración del artículo ... en relación con el artículo ... 9x
	En sentencia de ... seguida por las posteriores ... 2x
Portál EUR-lex	... en virtud de los articulos ... 11

	... en virtud de los reglamentos ... 7
	... por el que se establece ... 4
	... por el que se fijan ... 3
	... por el que se aprueba ... 2
	... con el fin de proteger ... 2

4.1.4. Shrnutí lexikálních zvláštností

V předchozích kapitolách jsem při analýze dospěl k překvapivým výsledkům. Uvozovací a závěrečné šablony, které jsou pro právní jazyk typické, byly nalezeny pouze v originálních rozsudcích španělských soudů. V rozsudcích z portálu EUR-lex se tyto druhy šablon vůbec nevyskytovaly. Důvod, proč tomu tak je, se dá vysledovat již k samému počátku tvorby rozsudků. Ve Španělsku tyto rozsudky vydává soudce, u kterého se předpokládá, že má právní vzdělání a že je zvyklý používat právní jazyk a veškeré jeho náležitosti. Naproti tomu, u rozsudků z portálu EUR-lex, které jsou k dispozici ve všech právních jazycích, se při překladu dává důraz hlavně na zachování informace, kterou nesou. Dalším faktorem, který při překladu rozsudků ovlivňuje jejich obsah, je vzdělání a profesní zaměření samotného překladatele. Předpokládám, že rozsudky sice byly vydány osobou s právním vzděláním, ale samotný překlad má na starosti úředník. Ten nejspíš bude rodilý mluvčí, tudíž Španěl, ale nebude disponovat odbornou slovní zásobou, kterou si právní jazyk žádá.

Naopak při analýze zastoupení vnitřních šablon v rozsudcích jsem došel k závěru, že rozsudky z portálu EUR-lex se neustále odvolávají na nějaké nařízení či vyhlášku, která souvisí s jiným nařízením, které je uvedené v jiném dokumentu. Z tohoto hlediska je použití vnitřních šablon zcela logické, neboť díky nim se docílí plynulosti a návaznosti textu. U rozsudků španělských soudů byl výskyt vnitřních šablon zcela minimální, používali se pouze na uvedení předchozích rozsudků a oznámení o porušení zákonů, které jsou uvedeny ve sbírkách zákonů.

5. Makrostruktura rozsudků

Jak jsem uvedl v teoretické části, rozsudek je složen z následujících částí: hlavičky, skutkového základu sporu, právního základu, rozhodnutí.

Při analýze rozsudků se pokusím ve španělských rozsudcích a z rozsudcích z portálu EUR-lex vyhledat a určit jednotlivé část, ze kterých jsou tyto rozsudky složeny.

5.1. Rozbor makrostruktury rozsudků

Španělské rozsudky obsahují veškeré náležitosti, které Varó + Hughes ve svém díle uvádějí.

Rozsudky jsou členěny do 4 částí, a to hlavičky, skutkového základu sporu, právního základu a rozhodnutí.

V rozsudcích z portálu EUR-lex byl text dělen pouze do tří částí. První část obsahovala jména zúčastněných stran a jejich právní zástupce a byla shodná s částí, kterou Varó + Hughes pojmenovali jako „hlavička“. Druhá část, nazvaná „objeto“ v sobě obsahovala jak skutkový základ sporu, tak i právní základ. Místo plných vět byla tato část psána v bodech a obsahovala pouze nejnutnější informace. Třetí část rozsudků z portálu EUR-lex byla po informační stránce shodná s originálními španělskými rozsudky.

5.2. Shrnutí makrostruktury rozsudků

Samotná délka španělských rozsudků, v porovnání s rozsudky z portálu EUR-lex, už sama o sobě naznačuje, že originální španělské rozsudky jsou mnohem více propracovanější a že při jejich psaní se dbá na přesné dodržování předem daných stanov.

U rozsudků z portálu EUR-lex je patrné, že při jejich vydávání, překladu a následném publikování se hlavní důraz klade na stručnost a přehlednost těchto textů.

6. Shrnutí praktické části

V předchozích kapitolách jsem se zaměřil na analýzu rozsudků španělských soudů a rozsudků z portálu EUR-lex. Předmětem analýzy bylo porovnání lexikálních a morfosyntaktických zvláštností a rozbor makrostruktury těchto rozsudků.

Výsledek analýzy přinesl jasný důkaz o tom, že stavět proti sobě k vzájemnému porovnání dokumenty ze dvou rozdílných právních systémů je sice reálné, avšak v případě, že jeden z rozsudků je výsledek národního práva a druhý z rozsudků je přeloženým dokumentem nadnárodního práva, lze očekávat že při porovnání těchto rozsudků bude prakticky vyloučena jakákoliv podobnost.

Originální španělské rozsudky jsou dokumenty, které byly vydány ve Španělsku španělským autorem, s největší pravděpodobností právníkem.

Rozsudky z portálu EUR-lex jsou dokumenty, které jsou překládány do všech úředních jazyků Evropské Unie a jejich hlavním úkolem je šíření informací. Při překladu se hlavní důraz klade na zachování překládané informace. Jestli se při překladu bude používat právní terminologie, či nikoliv, záleží pouze na překladateli. Pokud překladatel nemá právní vzdělání, těžko se bude vyjadřovat jako odborník- právník a z toho důvodu se odborná hodnota textů snižuje.

III. ZÁVĚR

Právní jazyk představuje ve španělském i českém jazyce téma, o kterém toho bylo nemálo napsáno, avšak názory jednotlivých autorů ať už španělských nebo českých na tuto problematiku se mírně různí a lze v nich najít lehké odchylky. Právní jazyk, je jako každý z mnoha odborných jazyků, tvořen charakteristickými prvky. Při uvádění lexikální stránky právního jazyka se španělští a čeští autoři rozcházejí. Čeští autoři dělí součásti právního jazyka na právní termín, slovní spojení a jazykové šablony. Oproti tomu, španělští autoři rozdělují součásti právního jazyka na právní termíny jednoduché a právní termíny složené. Obě skupiny autorů se shodují na tom, že právní termíny se dále dají rozdělit podle typu slovní zásoby na právní termíny odborné (vocabulario técnico), právní termíny poloodborné (vocabulario semitécnico) a právní termíny vycházející z obecného jazyka (vocabulario general de uso frecuente en derecho).

Jako jednu z hlavních otázek si obě skupiny autorů pokládají, jak nejlépe definovat a vymežit právní jazyk. Shodují se na tom, že se jedná o jazyk odborný, který je určen pro úzkou skupinu odborníků, avšak ne pouze právníků. Zároveň se však musí jednat o jazyk, který bude přístupný a srozumitelný široké veřejnosti.

Čeští autoři se z valné většiny vyhýbali jakémukoliv morfosyntaktickému specifikování právního jazyka. Důvod, proč tomu tak je, vidím v tom, že čeští autoři se na problematiku právního jazyka dívají z globálního pohledu. Právní jazyk nepřizávají k žádnému národnímu jazyku a berou ho jako jeden z odborných jazyků. Na druhou stranu španělští autoři se zaměřují čistě na problematiku právní španělštiny a proto se mohou orientovat jak na lexikální stránku, tak na stránku morfosyntaktickou.

Bakalářská práce v souvislosti s výzkumem poskytla možnost nahlédnout do problematiky právního jazyka, seznámit se s teoriemi některých autorů, zabývajících se tímto tématem. Nabídla různé příklady jednotlivých zvláštností, jak je jednotliví autoři sestavili. Na tomto základě se pak uskutečnila vlastní analýza daných rozsudků a celkové vyhodnocení, které tak poskytuje přehled o porovnání zvláštností právního jazyka španělských rozsudků a rozsudků z portálu EUR-LEX.

RESUMEN

En esta tesina está analizado un tema de gran interés en el mundo jurídico – el lenguaje jurídico. Es un tema bastante polémico, puesto que resulta difícil definir el lenguaje jurídico en todos los lenguajes técnicos.

La tesina está dividida en dos capítulos. La primera parte resume la idea teórica sobre el lenguaje jurídico, mientras que la segunda contiene una investigación concreta sobre la frecuencia de los términos técnicos y uso de este lenguaje en las sentencias del derecho europeo y también en las sentencias del derecho español.

¿Qué significa la expresión "lenguaje jurídico"? En español y también en otros lenguajes del mundo existen varios tipos del lenguaje técnico. En nuestro caso se trata de lenguaje de derecho, de lenguaje jurídico.

La primera parte presenta, entre otras cosas, las teorías de algunos autores que se dedican al lenguaje jurídico (p.ej. Enrique Alcaraz Varó + Brian Hughes, Elena de Miguel, Miriam Álvarez, Josef Dubský, Michal Tomášek). El trabajo muestra, principalmente de los autores Varó + Hughes y Tomášek, varios métodos y procedimientos formales que nos ayudan a analizar el lenguaje jurídico (p.ej. la análisis del vocabulario técnico).

A la vez las partes del vocabulario del lenguaje jurídico están clasificadas según ciertos rasgos en común y en general hay tres grupos: unidades simples, unidades compuestas y modelo de idioma. Existen diferencias dentro de estos grupos – muy discutible es dividir el vocabulario en tres grupos „vocabulario técnico, vocabulario semi-técnico y vocabulario del lenguaje común“. Algunos autores dividen el vocabulario del lenguaje jurídico en tres partes (Tomášek), otros están un poco escépticos a los modelos de idioma y dividen el vocabulario del lenguaje jurídico solamente en dos grupos: unidades simples y unidades compuestas y no clasifican directamente los modelos de idioma (Varó + Hughes, Álvarez). Varó + Hughes también presentan otras partes del vocabulario del lenguaje jurídico como origen de las unidades, etc. Otros expertos que se dedican a este tema están de acuerdo con estos autores.

Cuando se comparan las publicaciones checas y españolas sobre el tema del lenguaje jurídico, la mayor diferencia que descubrimos es que las publicaciones checas dan mucha información generales y no muy concreta, es decir, son informaciones más bien breves i más o menos universales, por otro lado, las publicaciones españolas describen este tema muy detalladamente, incluyendo los métodos para la análisis de los textos jurídicos y ofrecen una lista especificada de la clasificación de todas partes del español jurídico. Por esta razón la parte práctica de la tesina deriva en su más grande parte de los autores españoles.

En la segunda parte de la tesina se realizó un análisis de los textos jurídicos, especialmente sentencias, sobre la estructura del vocabulario, la estructura de los elementos de la gramática y la estructura de los partes de sentencias. A tal efecto se utilizaron los textos auténticos del derecho europeo – sentencias; que se encuentran en la página web www.eur-lex.europa.eu. EUR-lex permite a cualquier usuario del internet acceder a la legislación de la Unión Europea y todos sus documentos considerados de carácter público. Las otras sentencias del derecho español se encuentran en la página web www.sentencias.juridicas.com/. Noticias Jurídicas también permiten a cualquier usuario del internet acceder a los documentos del Tribunal Supremo y Tribunal Constitucional y todos sus documentos considerados de carácter público.

Para la comparación de los textos jurídicos se analizaron dos tipos de sentencias: sentencias del EUR-lex y sentencias de la página web Noticias Jurídicas. De estos documentos se eligieron 12 textos de todas categorías, 9 de EUR-lex y 3 de Noticias Jurídicas. En ambas categorías (derecho europeo y derecho español) se encontraron varios tipos de elementos característicos para el lenguaje jurídico. Se trató de los textos jurídicos que incluían sentencias o autos que tenían carácter de obligación. Durante el análisis de los textos se descubrió una gran diferencia – en los textos del derecho español se explicaban casi todas las informaciones, mientras que en los textos del derecho se especificaban solamente las informaciones básicas sin citación de los detalles. Estos ambos resultados corresponden con las hipótesis de los expertos, que el lenguaje jurídico tiene que estar claro y breve, pero tiene que explicar todos los hechos.

La tesina en relación con el análisis ofrece al lector checo un tema del lenguaje jurídico de análisis de las sentencias del derecho europeo y español. La tesina también

presenta la posibilidad de conocer las teorías de varios autores que se dedican a estudiar los lenguajes técnicos, especialmente lenguaje jurídico. Propone distintos ejemplos de los elementos del lenguaje jurídico, tal y como la forma cada uno de los autores. Partiendo de esta base se analizan las sentencias. El resumen elaborado ofrece las informaciones sobre la comparación y análisis de estructura del vocabulario, la estructura de los elementos de la gramática y la estructura de los partes de sentencias en los textos jurídicos del ámbito de derecho europeo y de ámbito de derecho español.

SEZNAM LITERATURY

ÁLVAREZ, Miriam: Tipos de escrito III: Epistolar, administrativo y jurídico, Arco Libros, Madrid 1995.

ALCARAZ VARÓ, Enrique + Hughes, Brian: El español jurídico, Talleres Brosnac, Madrid 2009.

DUBSKÝ, Josef: Základy španelské lexikologie pro překladatele a tlumočníky, Státní Pedagogické nakladatelství, Praha 1977.

KNAPP, Viktor: Teorie práva, Západočeská Univerzita, 1994.

TKACHUK, Tetyana : Jazyk a styl právní češtiny, Masarykova Univerzita, Brno 2006.

TOMÁŠEK, Michal: Překlad v právní praxi, Linde Praha, Praha 2003.

INTERNETOVÉ ZDROJE

<http://eur-lex.europa.eu/>

Oficiální stránka práva Evropské Unie

<http://sentencias.juridicas.com/>

Oficiální stránka španělských soudů

<http://www.ucm.es/info/circulo/no4/demiguel.htm>

Analýza právního jazyka od Eleny de Miguel